

504.550

1888
1938

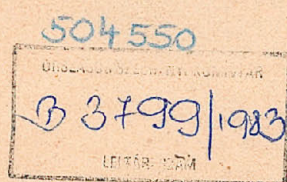
A red floral ornament, resembling a laurel wreath, is positioned horizontally across the middle of the date '1888 1938', partially obscuring the digits.

Országos Széchényi Könyvtár

ertész Árpád ötven évvel ezelőtt beállt édesatyja nyomdájába a szedőszekrény mellé, eltanulni az ólombetű birodalmának titkait. Az egykori kis tanonc ma 67 éves és a magyar nyomdászipar és a nyomdaművészet töretlen erejű vezéralakja. E könyv tisztelgő meghajlás egyénisége előtt és az előtt az ötven év előtt, amely e férfiúnak és egy tisztos és áldásos kornak a története. A nyomtatott betű az emberiség történelmének legnagyobb kultúrtényezője. A szellem egész fejlődése a nyomtatott betű dicsősége. A szédítő roham és a nagyszerű lendület, amellyel az emberiség különösen az utolsó évszázad alatt elérte civilizációjának és kultúrájának tüneményes magasságát, a nyomtatott betű hódító útján történt. A nagy kultúrtényező, amelynek neve nyomtatott szó, lehetett volna átok is a világ sorsában, de áldás lett, szépség és felvilágosultság. Mert az emberiség jobbik fele vette e nagy hatalmat birtokába és örködött fölötte. Kertész Árpád, kinek e könyvet most itt átnyújtjuk, a világ e jobbik felének elhivatott sorába tartozik, ki a tanonccévek első izgalmas kíváncsisága óta mindmáig szerelmese, hívője, apostola és meghatott szolgája a nyomtatott betű csodálatos hivatásának. Egész életének töretlen vonala a nyomtatás fényé-

ben és alázatos munkásságában vonul végig, olyan nemességgel és olyan tisztasággal, amely csak a Gutenbergek és Heckenastok legméltóbb leszármazottjait jellemzi. Tudás és emberiség ölelkezik ez ötvenéves életpálya szép példaképében figyelő és ünneplő szemeink előtt. A hivatás papjának és orvosának tűnik előttünk egy személyben, ki a nyomtatás erejében és hatalmában való hitet és erkölcsi törvényeket szolgálta és váltotta életre ugyanakkor, amikor egyidejűleg a nyomtatás sérelmeinek, hiányainak, szociális téren fel-felütköző bajainak gyógyító orvosa is igyekezett lenni. Szerencsés férfiú, ki a született elhivatottság, az öröklött lelkeség és a megszerzett tudás egész fegyverzetével, pillanatnyi szünet nélkül munkálja ötven év minden napjával és minden gondolatával azt az életcél, amelyet ifjú fővel egykor maga elé kitűzött.

Hosszú út volt ez a családi nyomda tanonckorától a Grafikai Főnökegyesület társelnökségéig, de e hosszú út munkás szépségét olyan stációk jelzik, mint az első fizetési szabadság megadásának úttörő gesztusa, vagy az emlékezetes Nyomdakiállítás nagyszerű ténye. És e kiragadott állomásai Kertész Árpád életének önmagukban jelzik és mutatják az ő ötvenéves munkájának kulturális jelentőségét a magyar nyomdásziparban s ezen keresztül a magyar művelődés félévszázados történetében.

Az életünk felett uralkodó gondviselő igazságszol-

gáltatásnak van egy erőnkön és akaratunkon felül-
álló jutalmazása: egy komoly életnek az eredményei
nem zárhatók be a hivatás, az életpálya falai közé,
hanem szétsugároznak, ki az életbe, a társadalom
felé és e társadalom szeretetével és becsülésével
jutalmazzák az arra méltót, akár akarja, akár nem
Kertész Árpád életének és munkásságának ered-
ményei és erényei is magukra vonták a társadalom
elismerésének fényét, amely megnyilvánult legma-
gasabb helyről származó kitüntetésben és megnyil-
vánult a nemzeti élet minden teréről feléje áradt
elismerésben. E közbecsült embernek azonban mégis
legkedvesebb talán az a szeretet, az az egyhangú
ragaszkodás, amellyel a nyomdászság őt egyik leg-
kitűnőbb vezető egyéniségeként tiszteli és e körön
belül is otthonának, a Pesti Hirlapnak mély és eggyé-
forrott lelki közössége vele.

A dübörgő nyomdagépek, amelyek Kertész Árpád
életének kísérő muzsikáját szolgáltatták ötven év óta,
e jubileumi ünnepség melegében a hálát, a szeretőt,
a tisztelő szívek dobbanását zúgják a ritka nemes
jubileum ünnepeltje felé.

ertész Árpád, mint régi patricius nyomdászcsalád gyermeke, 1871 június 23-án született Budapesten Édesatyja, Kertész József, a legkiválóbb magyar nyomdászok egyike volt, de nagyanyai ágon ott találjuk Kertész Árpád ősei között a régi híres Számmer nyomdászcsaládot is. Kertész Árpád anyai nagyatyja az 1848/49-iki szabadságharcban hőiesen küzdött a honvédseregben. A nyomdai ipar iránt való szeretetét, nyomdász szakértelmét tehát úgyszólván a szülői háztól hozta magával az életbe. Pályáját 1888-ban, érettségije után atyja nyomdájában kezdte meg, ahol tanonc éveit is végezte. Itt a nyomdaipar legelemibb ismereteitől egészen a legmagasabb tudásig mindent megszerezhetett, mert édesatyja kívánságára a nyomda minden munkájában résztvett. Ilyen kitűnő alapot szerezve pályájára, 1891 karácsonyán szabadult fel és mikor nagykorúságát elérte, 1895 júniusában, édesatyja társul vette maga mellé. Úgy az édesatyja mellett eltöltött évek, mint a későbbiek során, amikor Kertész Józsefnek 1895 végén bekövetkezett halála után öccsével, Loránddal vezette tovább nyomdavállalatát, még virágzóbbá lendítette fel a már negyedszázad óta működő üzemet. Munkásságában a régi nemes nyomdász hagyomá-

nyokat egyesítette az új idők szellemének követelményeivel és már ekkor is megnyilatkozott erős szociális érzéke, amely végigkíséri egész pályafutását. Ő volt az első és éveken át az egyetlen nyomdafőnök, aki munkásainak (1903 óta) fizetési szabadságot adott és a 8 órai munkaidőt 1900 május 1-én bevezette. Nagy tudásának, odaadó szeretetének köszönhető, hogy a fiatalabb nyomdász-nemzedéknek igen sok kiváló tagja került ki keze alól.

1917 november havában dr. Légrády Ottó főszerkesztő meghívására elvállalta a Légrády-nyomda vezetését. A Pesti Hírlap és a Légrády-ház szolgálatában minden szakképzettségét, a nyomdászipar iránt érzett minden lelkesedését érvényesítette és a nyomdavállalat elmúlt virágzó évtizedeiben igen sok része van az ő munkásságának, hagyományos nyomdászszellemének.

Kertész Árpád azonban irodalmi téren is érvényesíti tudását, tehetségét. Édesatyjáról írt pompás életrajzában igen sok értékes adattal gazdagította a magyar nyomdász-történelmet és a szakirodalom egyik legjelentékenyebb munkája, „Az írás megszületésétől a fényszedőgépig” című kultúr- és nyomdász-történelmi tanulmány, mely a „Sajtó” című folyóiratban jelent meg, szintén az ő hivatott és szakképzett tolla alól került ki. Nagyjelentőségű munkásságot végez mint a „Nyomdászati Lexikon” egyik szerkesztője, különböző alkalmakkor elmondott beszé-

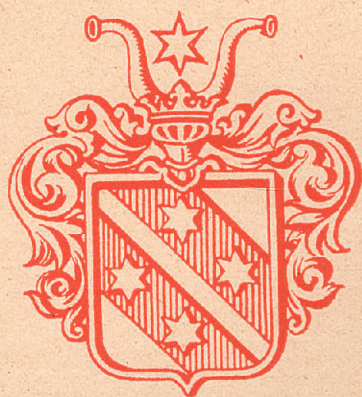
dei pedig, amelyeknek egyik része szintén megjelent nyomtatásban, hasznos és irányt mutató dokumentumai a magyar nyomdászipar szellemének.

Kertész Árpád nagy és irányító szerepet játszik a magyar nyomdászság életében. A Grafikai Főnökegyesületnek megalapítása óta tagja és jelenleg társelnöke. 1910-ben résztvett a nyomdai munkaidő- és munkabérszabályzat alapvető nagy tárgyalásaiban és azóta is tagja a közös tárgyalóbizottságnak. A nyomdász- és az öntő-békéltetőbizottság, valamint a lapbizottság elnöki székében igazságszeretetével, pártatlanságával és nemes emberiességével hosszú idő óta végez nagyjelentőségű munkásságot a magyar nyomdászság javára. Néhány évig elnöke volt a Budapesti Sokszorosítók Ipartestületének és ez alatt az idő alatt megteremtette az azóta is hasznos munkát kifejtő szakirányú tanonciskolát. Elnöke a Magyar Nyomdászok Társaságának.

Kertész Árpádot a magyar könyvnyomtató-kultúra ápolása és a különböző nyomdásztestületek szervezése és fejlesztése körül kifejtett rendkívüli érdemeiért magy. kir. kormányfőtanácsossá nevezte ki Horthy Miklós kormányzó. Kertész Árpád azonban nemcsak mint nyomdász és szakíró, hanem mint a budapesti társadalomnak közszeretetben álló tagja is, kimagasló szerepet játszik. Több évtized óta vezető tagja és volt elnöke a Nemzeti Hajós Egyletnek, amelynek félszázados és háromnegyedszázados

jubileumára írott emlékkönyvei a magyar hajóssport történetének színes, érdekes és fontos dokumentumai Alapítása óta díszelnöke Kertész Árpád a Pesti Hírlap Sakkörének, mely az ő lelkes és áldozatkész irányítása, támogatása és buzdítása mellett a magyar sakkjáték egyik legnagyobb tekintélyű testületévé nőtte ki magát és a sakkcsapatbajnokságban hatalmas sikereket aratott.

Kertész Árpád egész Európára szóló dicsőséget és tiszteletet szerzett a magyar nyomdászkultúrának az elmúlt év nyarán megtartott első Magyar Nyomtatványkiállítás megszervezésével és rendezésével. A magyar nyomdászkultúrának ez a nagyszabású felvonulása minden tekintetben magán viselte annak a nagy szaktudásnak, nyomdásztörténelmi és technikai képzettségnek, valamint hagyományos nyomdászkultúrának jegyét, amely Kertész Árpádot jellemzi

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

MEGHÍVÓ

A MAGYARORSZÁGI GRAFIKAI ÉS ROKONIPAROSOK FŐNÖKEGYESÜLETE,
A BUDAPESTI SOKSZOROSÍTÓK IPARTESTÜLETE ÉS
A MAGYAR NYOMDÁSZOK TÁRSASÁGA

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

Öltözék: sötét utcai ruha.

Egy teríték ára ital nélkül 6.— P.

A vacsorán való részvételt kérjük a Főnökegyesületben
(VI. Szegfű-u. 5) legkésőbb 1941. június hó 25-ig bejelenteni.

KERTÉSZ ÁRPÁD

70. születésnapja és Főnökegyesületi működésének 40. évfordulója alkalmából 1941. június 28-án, este 8 órakor rendezendő
ÜNNEPI TÁRSASVACSORÁN

.....személlyel résztveszek.

Olvasható aláírás:

Vacsora ára ital nélkül 6.— pengő. Megjelenés sötét utcai ruhában.
Vacsorajegy igényelhető a Főnökegyesületben és a helyszínen.

LEVELEZŐ-LAP.

MAGYARORSZÁGI GRAFIKAI
ÉS ROKONIPAROSOK FŐNÖKEGYESÜLETE

Országos Széchényi Könyvtár

BUDAPEST, VI.,
SZEGFŰ-UTCA 5

KERTÉSZ ÁRPÁD

m. kir. kormányfőtanácsos

AZ EGYESÜLET TÁRSELNÖKE, AZ IPARTESTÜLETI SZÉK ELNÖKE, A MAGYAR
NYOMDÁSZOK TÁRSASÁGA ELNÖKE ÉS A LÉGRÁDY TESTVÉREK R. T.
IGAZGATÓJA TISZTELETÉRE ÜNNEPI ÜLÉST ÉS DÍSZLAKOMÁT TART

70. SZÜLETÉSNAJPA ÉS FÖNÖKEGYESÜLETI MŰKÖDÉSÉNEK 40. ÉVFORDULÓJA ALKALMÁBÓL

AZ ÜNNEPI ÜLÉSRE, AMELY 1941. JÚNIUS HÓ 28-ÁN D. U. 5 ÓRAKOR FOG A
MAGYARORSZÁGI GRAFIKAI ÉS ROKONIPAROSOK FÖNÖKEGYESÜLETE
SZÉKHÁZÁNAK DÍSZTERMÉBEN (SZEGFÜ-U. 5) MEGTARTATNI ÉS AZ UGYAN-
AZNAP ESTE 8 ÓRAKOR A SZENT GELLÉRT SZÁLLÓ DUNATERMÉBEN TAR-
TANDÓ ÜNNEPI LAKOMÁRA T. CÍMET A MAGYAR SOKSZOROSÍTÓ IPAR
NEVÉBEN TISZTELETTEL MEGHÍVJÁK A RENDEZŐ TESTÜLETEK ELNÖKSÉGEI

1881
69
1481

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár